

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ฆ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
รายการตารางประกอบ	ฎ
รายการภาพประกอบ	ท
รายการตารางประกอบภาคผนวก	ฒ
บทที่ 1 บทนำ	1
วัตถุประสงค์	3
วิธีการศึกษา	4
วิธีการจัดเก็บข้อมูล	5
วิธีการวิเคราะห์ และรายงานผล	9
บทที่ 2 การผลิตและการตลาดข้าวสาลีในประเทศไทย	10
การผลิตข้าวสาลีในประเทศไทย	10
ตลาดและการขายผลผลิตข้าวสาลีของเกษตรกร	14
การใช้ข้าวสาลีในประเทศไทย	19
ประเด็นสำคัญจากการศึกษาในระบบตลาดข้าวสาลีในประเทศไทย	31
บทที่ 3 นโยบายและแนวทางการส่งเสริมการปลูกข้าวสาลีของรัฐบาล	33
นโยบายและแผนการดำเนินงานพัฒนาข้าวสาลีในช่วงปี 2525-2529	33
การประเมินผลที่เกิดขึ้นจากแผนการดำเนินงานพัฒนาข้าวสาลีในช่วงปี 2525-2529	36
นโยบายและแผนการดำเนินงานพัฒนาข้าวสาลีในช่วงปี 2530-2534	39

	หน้า
การประเมินผลที่เกิดขึ้นจากแผนการดำเนินงานพัฒนาข้าวสาลี	
ในช่วงปี 2530-2532	42
ประเด็นสำคัญจากการนิจวรณ์นโยบายและแนวทางการส่งเสริม	
การปลูกข้าวสาลีของรัฐบาล	46
บทที่ 4 เทคโนโลยีการผลิตข้าวสาลี	48
การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตข้าวสาลี	49
เทคโนโลยีที่แนะนำ	52
วิธีการผลิตข้าวสาลีของเกษตรกร	55
ปัญหาในการผลิตข้าวสาลีของเกษตรกร	62
ประเด็นสำคัญจากการศึกษาเทคโนโลยีการผลิตข้าวสาลี	63
บทที่ 5 เกษตรกรผู้ปลูกข้าวสาลี	66
ลักษณะของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสาลีรายใหญ่	67
ลักษณะของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสาลีรายย่อย	67
- ลักษณะทางสังคม	70
- ลักษณะทางเศรษฐกิจ	75
ประเด็นสำคัญจากการศึกษาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสาลี	81
บทที่ 6 การผลิตและรายได้ของเกษตรกรรายย่อย	83
ระบบพืช	83
ต้นทุนการผลิต ปีเพาะปลูก 2529/30	90
ผลตอบแทนการผลิต ปีเพาะปลูก 2529/30	94
ต้นทุนการผลิต ปีเพาะปลูก 2532/33	94
ผลตอบแทนการผลิต ปีเพาะปลูก 2532/33	100
รายได้นอกฟาร์ม ช่วงเดือนตุลาคม - มีนาคม	100
ประเด็นสำคัญจากการศึกษาการผลิตและรายได้ของเกษตรกรรายย่อย	105

	หน้า
บทที่ 7 การตัดสินใจของเกษตรกร	106
การตัดสินใจในการผลิตข้าวสาลีของผู้ปลูกข้าวสาลีรายใหญ่	106
การตัดสินใจเลิกปลูกข้าวสาลีของผู้ปลูกข้าวสาลีรายใหญ่	107
การตัดสินใจปลูกข้าวสาลีต่อเนื่องจนถึงปัจจุบันของผู้ปลูกรายใหญ่	108
ทัศนคติของผู้ปลูกรายใหญ่ที่มีต่อการส่งเสริมการปลูกข้าวสาลีในประเทศ	109
การตัดสินใจในการผลิตข้าวสาลีของผู้ปลูกข้าวสาลีรายย่อย	111
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูก	111
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลิกปลูก	113
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่ปลูก	113
การตัดสินใจของผู้ปลูกต่อเนื่องในปี 2532/33	116
การตัดสินใจของผู้เลิกปลูกในปี 2532/33	116
เงื่อนไขในการตัดสินใจปลูกหรือไม่ปลูกข้าวสาลีในปีต่อไป	121
ประเด็นสำคัญจากการศึกษาการตัดสินใจของเกษตรกร	124
บทที่ 8 สรุปผลการศึกษา	126
ข้อเสนอแนะ	130
เอกสารอ้างอิง	132
ภาคผนวก	137
ประวัติการศึกษา	148

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
2.1	13
พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตข้าวสาลีในประเทศไทย ปีเพาะปลูก 2508-2530	13
2.2	15
ต้นทุนการผลิตข้าวสาลีเฉลี่ยทั้งประเทศ ปีเพาะปลูก 2529/30	15
2.3	21
ปริมาณการใช้เมล็ดข้าวสาลีในประเทศ	21
2.4	23
ปริมาณ มูลค่า และราคาข้าวสาลีนำเข้าในปี 2520-2530	23
2.5	25
จำนวนโรงงาน กำลังการผลิต ปริมาณการใช้ข้าวสาลีและความต้องการ ข้าวสาลีในการผลิตเบะแซ่ในประเทศ	25
2.6	28
มาตรฐานคุณภาพเมล็ดข้าวสาลีตามความต้องการของบริษัท ยูไนเต็ดฟลาวมิลล์ จำกัด	28
2.7	30
ผลการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดข้าวสาลีพันธุ์สะเมิง 1 เขต อ.ฝาง จ. เชียงใหม่ ปี 2528/29 และเปรียบเทียบกับที่เคยตรวจสอบ	30
3.1	34
เป้าหมายเร่งรัดการผลิตข้าวสาลีตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 5	34
3.2	40
เป้าหมายการผลิต พื้นที่ปลูกข้าวสาลี ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 6	40
3.3	44
ต้นทุนการผลิตข้าวสาลี ปี 2530/31 ในเขตที่นาชลประทานเฉพาะ เกษตรกรที่มีผลผลิตสูงสุด อ.ฝาง จ. เชียงใหม่	44
3.4	45
ต้นทุนการผลิตข้าวสาลี ปี 2532/33 ในเขตที่ดอนอาศัยน้ำฝน เฉพาะเกษตรกรที่มีผลผลิตสูงสุด อ.ฝาง จ. เชียงใหม่	45
4.1	50
ลำดับการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาข้าวสาลีในประเทศ	50

	หน้า
4.2 พันธุ์ที่มีศักยภาพเหมาะสมต่อการปลูกข้าวสาลี ในเขตพื้นที่ชลประทานภาคเหนือตอนบน	51
4.3 สัดส่วนของงานวิจัยและพัฒนาข้าวสาลีในด้านต่าง ๆ ช่วงปี 2523-2530	53
4.4 วิธีการผลิตข้าวสาลีของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสาลี ปีเพาะปลูก 2529/30	57
4.5 เปรียบเทียบต้นทุนการผลิตข้าวสาลีของเกษตรกรผู้ปลูกรายใหญ่กับเกษตรกรรายย่อย ปีเพาะปลูก 2529/30 และ 2532/33	60
4.6 ปัญหาในการผลิตข้าวสาลีของเกษตรกรตัวอย่าง	64
5.1 รายชื่อเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสาลีรายใหญ่ในปีเพาะปลูก 2529/30 และผู้เลิกปลูก	68
5.2 ลักษณะทางสังคมของเกษตรกรรายย่อย แยกตามกลุ่มที่ศึกษา ปี 2529/30, 2532/33	74
5.3 ทรัพยากรพื้นฐานของเกษตรกรรายย่อย แยกตามกลุ่มที่ศึกษา ปี 2529/30, 2532/33	76
5.4 แหล่งสินเชื่อปัจจัยการผลิตและแหล่งกู้ยืมเงินลงทุน ของเกษตรกรรายย่อย แยกตามกลุ่มที่ศึกษา	80
6.1 ต้นทุนการผลิตพืชที่เป็นพืชแข่งขันกับข้าวสาลีของเกษตรกรรายย่อย อ.ฝาง จ. เชียงใหม่ ปีการผลิต 2529/30	91
6.2 ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตพืชแข่งขันเปรียบเทียบกับการผลิตข้าวสาลีในที่นา ปีเพาะปลูก 2529/30 อ.ฝาง จ. เชียงใหม่	95
6.3 ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตพืชแข่งขันเปรียบเทียบกับการผลิตข้าวสาลีในที่ดิน ปีเพาะปลูก 2529/30 อ.ฝาง จ. เชียงใหม่	96
6.4 ต้นทุนการผลิตพืชที่เป็นพืชแข่งขันกับข้าวสาลีของเกษตรกรรายย่อย อ.ฝาง จ. เชียงใหม่ ปีการผลิต 2532/33	97

	หน้า
6.5 ต้นทุ้มและผลตอบแทนการผลิตพืชแข่งขันเปรียบเทียบกับการผลิตข้าวสาลี ในทีนา ปีเพาะปลูก 2532/33 อ.ฟาง จ. เชียงใหม่	101
6.6 ต้นทุ้มและผลตอบแทนการผลิตพืชแข่งขันเปรียบเทียบกับการผลิตข้าวสาลี ในทีดอน ปีเพาะปลูก 2532/33 อ.ฟาง จ. เชียงใหม่	102
6.7 รายได้จากการทำงานนอกฟาร์ม ในช่วงเดือนตุลาคม-มีนาคม ของ เกษตรกรรายย่อย แยกตามกลุ่มที่ศึกษาในปี 2529/30, 2523/33	103
6.8 พื้นที่ปลูกและผลผลิตข้าวสาลีเฉลี่ย/ครัวเรือน ของเกษตรกรรายย่อย ปีเพาะปลูก 2532/33	104
7.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกข้าวสาลีของเกษตรกรรายย่อย ปีเพาะปลูก 2529/30	112
7.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลิกปลูกข้าวสาลีของเกษตรกรรายย่อย ปีเพาะปลูก 2529/30	114
7.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไม่ปลูกข้าวสาลีของเกษตรกรรายย่อย ปีเพาะปลูก 2529/30	115
7.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกข้าวสาลีของเกษตรกรรายย่อย แยกตามกลุ่มที่ศึกษา ปีเพาะปลูก 2532/33	117
7.5 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกต่อเนื่องของเกษตรกรรายย่อย ปีเพาะปลูก 2532/33	118
7.6 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลิกปลูกของเกษตรกรรายย่อย ปีเพาะปลูก 2532/33	120
7.7 ปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขในการตัดสินใจที่จะปลูกข้าวสาลีในฤดูต่อไป	122

รายการภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า	
1.1	องค์ประกอบการศึกษาาระบบข้าวสาลีในประเทศไทย	6
2.1	การเคลื่อนย้ายผลผลิตข้าวสาลีในประเทศไทย ปี 2529	17
5.1	การเปลี่ยนแปลงของจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสาลี ในปีเพาะปลูก 2528/28 - 2532/33 อ.ฟาง จ. เชียงใหม่	69
5.2	พื้นที่ศึกษาผู้ปลูกข้าวสาลีรายย่อย ปีเพาะปลูก 2529/30 อ.ฟาง จ. เชียงใหม่	71
5.3	พื้นที่ศึกษาผู้ปลูกข้าวสาลีรายย่อย ปีเพาะปลูก 2532/33 อ.ฟาง จ. เชียงใหม่	72
6.1	ระบบพืชของกลุ่มผู้ปลูกข้าวสาลี ปีเพาะปลูก 2529/30 อ.ฟาง จ. เชียงใหม่	85
6.2	ระบบพืชของกลุ่มผู้เลิกปลูกข้าวสาลี ปีเพาะปลูก 2529/30 อ.ฟาง จ. เชียงใหม่	86
6.3	ระบบพืชของกลุ่มผู้ไม่ปลูกข้าวสาลี ปีเพาะปลูก 2529/30 อ.ฟาง จ. เชียงใหม่	87
6.4	ระบบพืชของผู้ปลูกข้าวสาลีต่อเนื่อง ปีเพาะปลูก 2532/33 อ.ฟาง จ. เชียงใหม่	88
6.5	ระบบพืชของผู้เลิกปลูกข้าวสาลี ปีเพาะปลูก 2532/33 อ.ฟาง จ. เชียงใหม่	89
7.1	กระบวนการตัดสินใจของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสาลีรายใหญ่	110
7.2	กระบวนการตัดสินใจของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวสาลีรายย่อย	123

รายการตารางประกอบภาคผนวก

ตารางที่		หน้า
1.	พื้นที่และจำนวนเกษตรกรตัวอย่างที่ศึกษาในปี 2529/30, 2532/33 อ. ผาง จ. เชียงใหม่	138
2.	ลักษณะของเทคโนโลยีการผลิตข้าวสาลีที่แนะนำ	139

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved